గుస్సా

వెంకటనారాయణకి కోపం ఎక్కువ. ఈ విషయం అందరితోపాటు వెంకట నారాయణగూడా అంగీకరిస్తాడు. కోపంలో లేనప్పుడు కాస్త ఓపిగ్గా, కోప్పడతాడేమొనన్న భయం లేకుండా తరిచి తరిచి అడిగితే, ఆసలీకోపరసానికీ, వాళ్ళ వంశ వృక్షానికి వున్న అవినాభావ సంబంధం గురించి కూడా చెప్తారు.

వెంకటనారాయణ తాతగారికి పుట్టెడు కోపం వుండేదట. ఎప్పుడూ చూసినా బుసలు కొడుతూ వుండేవాట్ట. ఎవరన్నా శ్రీరామ అంటే కర్రపుచ్చుకు వెంటపడే వాడట. అంతమాత్రంచేత వారికి పిసరంత పిచ్చిగాని, నయాగరా అంతా నాస్తి కత్వంగాని ఉండేవేమోనన్న అనుమానం సహజంగా కలగక మానదు. కాని దేవుడి దయవల్ల పిచ్చి, నాస్తికత్వాంటాటి రుగ్మత లేవీ వుండేవికావు. కోపంతప్ప- వుప్పు కారం వెర్రిగా తినటంచేత కోపం ప్రకోపించి వుండుంటుందని తాతగారి తర్వాత తరాలవాళ్ళు సర్ది చెప్పుకున్నారు. మొత్తానికి తన కోపంతో ఇంట్లో వాళ్ళని, బయట వాళ్ళనిగూడా సమంగా కాల్చుకుతిన్నాడని చెప్పుకోటానికి చరిత్రలో ఆధారాలు, ఇంకా బ్రతికున్న సాక్షులు వున్నారు.

వెంకట నారాయణ తండ్రిక్కూడా ఆయన పితృపాదులకున్నంతా (కోపం) వుండేది. కాకపోతే తలెత్తిన కోపాన్ని తప్పనిసరిగా మింగివేసి చిరునవ్వులతో కాలక్షేపం చెయ్యాల్సిన పరిస్థితి వృత్తిరీత్యా ఏర్పడింది. ఆయన పగలంతా శాంతి సంఘానికి జీతం పుచ్చుకునే అధ్యక్షుడిగాను, సాయంకాలాల్లో గీతాసారాన్ని ఒప్పిగా ఉపన్యాస రూపాల్లో చెప్పే పెద్ద దిక్కుగాను వుండేవాడట. అంచేత బయట ఎక్కడా కోపాన్ని ప్రదర్శించే వీలు లేకపోవటం చేత చిరాకుపడిపోయి, ఇంటికి వచ్చీరాగానే పెళ్ళాంమీద విరుచుకు పడేవాడు. ఆయన కోపాన్ని ప్రదర్శించటంలో రకరకాల ప్రక్రియలు, ప్రయోగాలు చేసేవాడని వెంకటనారాయణ స్వయంగా చెప్తాడు.

చిరునవ్వులు చిందిస్తూనే ముక్క చివాట్లు పెట్టటం, మొహం కందగడ్డలాగా ఎర్రబర్చుకుని పెళ్ళాన్ని పడగ్గదిలోకి ఆహ్వానించటం- పందిరిమంచం పైకెక్కి ధడేల్న దూకటం, మంచం క్రింద పరుపేసుకుని లారీ మెకానిక్కులాగా రోజులు తెల్లవార్చుకోవటం, పెళ్ళాం జరీచీర లుంగీలాగా చుట్టుకుని వీధివసారాలో పచార్లు చెయ్యటం, ఇవన్నీ వారి కోపాయణంలో కొన్ని మచ్చుతునకలు.

కోపంలో తన పెద్దవాళ్ళకేం తీసిపోడు వెంకట నారాయణ. కాని కోపం అనేది మనిషికి ప్రధమ శత్రువని గాంధీగారు చెప్పిన మాట గురించి గట్టిగా ఆలోచించి దాన్ని తగ్గించుకోటానికి నిజాయితీగా ఎన్నో ప్రయత్నాలు, సాధనలు పట్టుబట్టి చేసాడు. దానివల్ల కోపం మూడొంతులు కంట్రోలయింది. ఇప్పుడు అతడికోపం ఎప్పుడోగాని రాదు. వచ్చినా పది నిమిషాలకిమించి అస్సలుండదు. కాని వచ్చిన చిక్కల్లా కోపం వచ్చిన ఆ పదినిమిషాలు అతడు అతడుకాడు. వేరే మనిషి. ఏం చేసాడో, ఏం వాగేడో గుర్తుండి చావదు. తర్వాత ఎవరన్నా చెప్పినా నమ్మడు. పుట్టుకతో సహజంగా వచ్చిన కోపాన్ని మొరటు పద్ధతుల్లో అణిచేవేసే ప్రయత్నాలవల్ల తల నరాలు తారుమారయినాయని, అంచేతనే వాటి కోపం కక్కినప్పుడు మెదడు మొద్దుబారి మొరాయిస్తుందని, పరీక్ష చేసిన డాక్టర్లు సెలవిచ్చేరు.

ఒకసారి వెంకట నారాయణకి, భార్యకీ ప్రకృతి సహజంగా మాటా మాటా వంట గదిలో భోజనాలముందు పెరిగింది. అతడు చాలాసేపు ఓపికపట్టి కోపం రాకుండా జాగ్రత్త పడుతూ వచ్చేడు. కాని ఎప్పుడు శాంతంగా వుండే శాంతమ్మ కూడా ఆరోజు కోపం రావటం చేత అతడ్ని బాగా రెచ్చగొట్టింది. దాంతో వెంకట నారాయణకి కోపం పాలపొంగులా వచ్చేసింది. కూర్చున్న వాడల్లా చివాల్న లేచి అందుబాటులో వున్న ఆవకాయ జాడీని అవలీలగా పైకెత్తి ధామ్మని నేలకేసి కొట్టేడు. అంతే! నేలంతా ఎర్రటి పూట నెత్తుర్లాగా, తెగ్గిపడ్డ తలకాయల్లాగా చిందర వందరగా ముక్కలు, వంటగది యుద్ధ భూమిలాగాను, శాంతమ్మ శోకిస్తున్న భూదేవిలాగాను, వెంకట నారాయణ వీర వెంకట్నారాయణలాగాను తయారయ్యేరు.

మళ్ళీ కొద్దిక్షణాల్లో మెదడు యధాస్థితికి రావటంచేత, కోపం పోయి మామూలు మనిషయ్యేడు. కనిపిస్తున్న దృశ్యాన్ని కళ్ళు నులుముకుని చూసి, ఏమిటిదంతా? అంటూ భార్యని గద్దించి మరీ అడిగేరు. 'నరాలేం' చచ్చుపడ్డాయా? అనిగూడా వాకబు చేసారు. దానికావిడ దీనిక్కారణం నేకాదు. మీరే మహాప్రభో అంటే నమ్మక, కళ్ళెర్రచేసి చేసింది చాలక అబద్ధాలాడతావాని పైపైకొస్తుంటే ఆవిడేదో అంటే, ఈయనేదో అని, మాటలు పెరిగి ఘర్షణ జరుగుతుండగానే, ఆయన కేదో బుర్రలో టప్పుమంటూ

శబ్దం వినబడటం, వెంటనే-మళ్ళీ కోపం రావటం-

వెంకట నారాయణ వెంటనే మధ్య గదిలోకి వెళ్ళి టేబులుపైన పాట పాడుతున్న ట్రాన్సిస్టర్ని చేతిలోకి తీసుకుని ఇంటి పైకప్పుకేసి కొట్టారు. భూమ్యాకర్షణ శక్తి ఆ ఇంట్లో గూడా వుంది కాబట్టి అతి వేగంగా తిరిగొచ్చి నేలకరిచింది. ఆ రేడియో ఇప్పటికీ వుంది. చూట్టానికి భలే ముద్దొస్తుంటుంది. కాని కుయ్ కయ్ అనదు. ఎవరన్నా వెనకాముందూ బాదేసి మరీ మొహమాట పెట్టేస్తేమాత్రం వాతం కమ్మినట్లు గుర్ గుర్ మంటూ ములిగి వూరుకుంటుంది అంతే.

ఆ ఇంట్లో సామాన్లన్ని గూడా ఆయన కోపాన్ని ఏదో ఒకప్పుడు చవిచూసినవి కావటం చేత ఆలంకార ప్రాయంగానే వుంటాయి గాని ఉపయోగార్థంకావు. ఇంత అనుభవం వున్న శాంతమ్మగూడా ఇంకా మొగుడనే పదార్థంపైన ప్రేమని చుపుకోలేక ఉత్సాహంకొద్దీ ఏదో వొకటిచేసి అతడికి కోపం తెప్పిస్తూనే వుంటుంది.

ఆరోజు... సాయంత్రం...

ఇంకా ఆరు గంటలు కాలేదు. అయిదు గంటల యాభై అయిదు నిమిషాలు కాబోలు అయింది.

వెంకటనారాయణ అప్పుడే ఆఫీసు నించి వచ్చేడు. రాగానే పడక్కుర్చీలో వాలిపోవటం అలవాటు. కాబట్టి వాలిపోయేడు. శ్రీవారురాగానే మంచినీళ్ళ గ్లాసుతో రావటం శాంతమ్మ అలవాటు. అంచేత వచ్చింది రావటమే రాకుండా గ్లాసుని అందించటమూడా అలవాటు కాబట్టి అందించింది. అందిస్తూనే అలవాటులేని మరోపనొకటి చేసింది. నీళ్ళగ్లాసు వెనకే ఒక పెద్ద పొట్లం గూడా అందించింది. నీళ్ళగ్లాసుని ప్రక్కనపెట్టి పొట్లం తెరిచి చూసేడు.

ప్యాంటూ, షర్టూ- కుట్టించి మరీ వున్నాయ్!

వెంకట నారాయణకేం అర్థం కాలేదు. ఏవిటివి? అనడిగాడు. బట్టలని సమాధానం రాబట్టి, ఏ బట్టలు, ఎవరి బట్టలని వివరణ కోరేడు. మనవేనన్న సమాధానంతో తృప్తిపడక, నీవా నావాని కరుగ్గా ఆడగ్గా, శాంతమ్మ పెద్దాడు తొలి జీతంలోంచి పంపిన డబ్బుల్తో తనే అతడికోసం కుట్టించినట్లు చెప్పేసరికి అతడిలో సంచలనం లాంటి ఆశాంతి లాంటి కోపం మొదలయింది.

వెంకట నారాయణ ఆడవాళ్ళకి స్వాతంత్ర్యం వుండకూడదని నమ్మటమేకాకుండా పైకి చెప్తాడు కూడా. ఈ దేశాని క్కూడా స్వాతంత్రం పనికిరాదని గూడా అంత గట్టిగానూ అనుకుంటాడు గాని పైకి ఆ మాట చెప్పే సాహసం చెయ్యడు. అంచేత పెద్దాడు నేరుగా తల్లికి డబ్బు పంపటం, ఆవిడేమో ఏకపక్ష నిర్ణయం తీసుకోవటమే కాకుండా, దాన్ని అమలు పర్చటం- అతడి బుర్రలో టప్పుమంటూ శబ్దాలు రావటానికింకేం కారణం కావాలి?

(మాటొచ్చింది కాబట్టి ఓ సలహా- మీ బుర్రలోంచి మీకెప్పుడైనా శబ్దాలు సంగీతాలు వినిపిస్తాయేమో గమనించండి సంగీతం అయితే తిలకించి ఆనందించండి గాని, శబ్దాలొస్తేమాత్రం రెండోకంటి వాడిక్కూడా తెలీకుండా నిశ్శబ్దంగా డాక్టర్ని సంప్రదించండి. ఎంచేతనంటే, ఈ మధ్యన జపాన్నించి అదేదో కొత్తరకం బుర్రలకి సంబంధించిన జబ్బు రవాణా అయిందని బ్రెయిన్ స్పెషలిస్టు రమేష్ పాండే చెప్పారు. ఆయన ఇంకా చెప్పిన కొంత సమాచారం, ప్రతి మనిషి తలకాయ లోపల టేప్రికార్డరులాంటి వస్తువొకటి ఎడంపక్కగా వుంటుందట. దాని పనల్లా దృష్టి ప్రసరించిన ప్రతి సంఘటన రికార్డు చెయ్యటం. దీనికి రీప్లే (అంటే జ్ఞాపకం తెచ్చుకోవటం అన్నమాట) సదుపాయం గూడా వుంటుంది. జపాన్ జబ్బు ఈటేపు రికార్డర్ని పాడుచేస్తుంది. దీనివల్ల సొంత పెళ్ళాన్ని “ఏవమ్మా! కులాసాగావున్నావా అనడగటవో,ఖోంచేసావా? అంటే గుర్తు లేదనటం’ సంభవించవచ్చు. అంచేత జాగ్రత్తగా వుండాలని, ఎప్పుడయితే భార్య పరాయి వ్యక్తిలా కనిపించి, పక్కింటి ఇల్లాలు బాగా పరిచయం వున్న వారిలాగా అవుపిస్తారో వెంటనే డాక్టర్ని సంప్రదించమని పాండేగారు వక్కాణించేరు. ఇదంతా బుర్రంటూ వున్న వాళ్ళకి కాబట్టి, అదిలేనివాళ్ళు ఎటువంటి ఆందోళన చెందనక్కర్లేదని గూడా

హామీ ఇచ్చేరు. దీన్నిబట్టిచూస్తే వెంకటనారాయణ బుర్రలో టేప్రికార్డర్ పూర్తిగా పాడవలేదుగాని, కోపం వచ్చినప్పుడు, టప్పుమని శబ్దంచేసి ఆగిపోతుంది కొద్ది నిమిషాలు. అంచేత ఆ కాస్సేపు అతడికంతా బ్లాంక్- ఏమీ తెలీదు. తర్వాత గుర్తుకూడా రాదు)

వెంకటనారాయణ బుర్రలోపల ఆ సాయంత్రం టప్మంటూ శబ్దం అయినపుడు సరిగ్గా ఆరుగంటలయింది. సూర్యుడు

అస్తమించేడు. చీకట్లు వ్యాపిస్తున్నాయి. ఆ నియోజకవర్గం ముష్టివాడు ఇంటిముందు నిల్చుని గొంతెత్తి అరుస్తున్నాడు.

నిశ్శబ్దాన్ని తలంతా నింపుకున్న వెంకటనారాయణకి చేతిలో వున్న పొట్లాన్ని ఏంచెయ్యాలో అర్థం కాలేదు. గోడకా? నేలకా? పై కప్పుకా? భార్య మొహానికా? దేనికేసి కొడితే ధర్మంగా న్యాయంగా వుంటుందాని ఆలోచిద్దామనుకుని ఆలోచించలేక అనుకోకుండా, అప్రయత్నంగా శబ్దం వస్తున్న వీధిలోకి వెళ్ళాడు.

శాంతమ్మ కేం అర్థంకాక పిచ్చిచూపులు చూస్తూ నిల్చుండిపోయింది.

ఇంటిముందు నిల్చుని గొంతు చించుకుంటున్న ముష్టి మహరాజు పేరు పేరిగాడు. సన్నాఫ్ వీరిగాడు. యాచక వృత్తిలో ఆరితేరిన వంశం వాళ్ళది. చదువుకుని దగాపడటం ఇష్టంలేక ఆ జోలికే పోలేదావంశీయులు అడుక్కోవటం, దోచుకు తినటం ఈ రెండే బ్రతకటానికి రాజమార్గాలని వాళ్ళ పూర్వీకులు చెప్పటం చేత, పేరిగాడితో సహా అంతా ఆడుక్కోవటమే పరమావధిగా పెట్టుకున్నారు. పేరిగాడు వెంకట నారాయణంత ఎత్తుగా వుండే, ఆయనకంటే బలంగా కూడా వున్నాడు. కాకపోతే వృత్తిరీత్యా హాకీస్టిక్కులాగా వొంగి నిల్చోవటం చేత పొట్టిగా ఆవుపిస్తాడు.

వెంకటనారాయణ ఇంట్లోంచి నిద్రలో నడుస్తున్న వాడిలాగా చేతిలో పొట్లంతో సహ రావటం అరుస్తున్న పేరిగాడు చేసి అవాక్కయిపోయేడు. ఆయన పేరిగాడికి అంగుళం దూరంవరకు వచ్చి ఏంచేతనో ఆగిపోయి, చేతుల్ని కాస్త ముందుకుచాచటంతో అందుకోవటం అలవాటు చేసుకున్న పేరిగాడు ఆయన చేతుల్లోని పొట్లాన్ని అందుకుని ఉండబట్టలేక విప్పి చూసేడు.

ప్యాంటు, బుల్లికోటు (సఫారీ)!

వెంకట నారాయణ తెలుగు నిక్షిప్త కళా ప్రాంగణంలో మరో బొమ్మలాగా నిల్చుండిపోయాడు.

పేరిగాడు మాత్రం సంతోషపడిపోయి 'దరమ పెబువులు. బట్టలు కుట్టించి మరీ ఇచ్చేరు. నూరేళ్ళు (నీకోపం) సల్లం గుండాల.' అనుకుంటూ హాకీకర్రలా వున్నవాడల్లా బెండుకర్రలా వ్యాకోచించి వెళ్ళిపోయేడు.

శాంతమ్మ బయటికొస్తుంటే, వెంకటనారాయణ లోపలికొస్తూ, ఎదురయ్యేడు. అప్పటికే పేరిగాడు ఆ పేట దాటి వెళ్ళి పోవటం, వెంకట నారాయణ బుర్రలోని టేప్‌రికార్డరు తిరిగి పన్చెయ్యటం, ఆయనంతా మర్చిపోవటం జరిగిపోయింది.

'అయ్యో! బట్టలేం చేశారండీ?' అనడిగింది మొగుడ్ని కంగారుగా. భార్య ప్రశ్నకి ఆయన బోల్డంత ఆశ్చర్యపడి, వొంటికున్న బట్టలవంక చూసుకుని' వున్నాయిగా! బట్టలేవిటీ?' అంటూ అమాయకంగా అడిగారు. "ఇవికావండి, కొత్తవి. ఇప్పుడు మీకిచ్చేనే– అవ్వి" అంటూ ఇంకేదో అనబోతుంటే వెంకటనారాయణకి కోపం రాబోగా తమాయించుకునేటందుకు తమాషాగా నవ్వి 'చాల్లే! కొత్త బట్టలెక్కడివి? నాకివ్వటం ఏవిటి? వెళ్ళు, వెళ్ళి రెస్ట్‌తీసుకో, అన్నట్లు ఆ కేప్పిల్స్ వాడుతున్నావా? రెస్ట్ చాలా అవసరం అని డాక్టరు చెప్పాడు' అంటూ సానుభూతిగా మంచంలో వున్న వాడికి అదేమంచం చివర్న కూర్చున్నవాడిలాగ సలహా ఇస్తూనే లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు.

శాంతమ్మకి వాదించి లాభం లేదని అర్థం అవటంచేత ఆదుర్దాగా వీధిలోకెళ్ళి అటూ ఇటూ చూసింది. భావిలోకి తొంగి చూసింది. భావిలో నీళ్ళే వుండవ్. ఇహ బట్టలు, ఆభరణాలు ఎక్కడుంటాయ్?

ఏవైనట్లు? ఏం చేసినట్లు?

ఆ రాత్రి భోజనం దగ్గర, పడగ్గది లోనూ కూడా అడిగి చూసింది. ఆయన అడిగిన ప్రశ్నకి సమాధానం ఇవ్వకుండా ఆవిడ ఆరోగ్యం గురించి విచారణ చెయ్యటంతో ఆశ వదులుకుంది. కాని మానవ ప్రయత్నం మాత్రం మాన్లేదు. నాలుగొందలు బూడిదపాలయ్యేయన్న బాధకన్నా కొడుకు పంపిన తొలిజీతం

ఇలా అదృశ్యమైందేవిటన్న ఆదుర్దా, వాడి జీవితవంతా జీతాలు ఇలాగే అయిపూ అజా లేకుండా అంతర్థానమవుతాయేమోనన్న బెంగ ఎక్కువ బాధపెట్టసాగేయ్.

ఆ మర్నాడుకాక, ఆ మర్నాడు– వెంకట నారాయణకి ఆఫీసుకి సెలవు. అంచేత వసారాలో కూర్చుని పేపరు

చదూకుంటున్నాడు. శాంతమ్మ పక్కింటి పిన్నిగారింటికెళ్ళొస్తానని ప్రక్క వీధిలో వున్న ఆంజనేయస్వామి భక్తుడి వద్ద కెళ్ళింది. ఆ భక్తుడు చాలా గొప్పవాట్ట. అరడజను అరటిపళ్ళో, యాపిల్‌కాయలో ఆయన చేతిలో పెట్టి మీ సమస్యలేమిటో చెబితే, ఆయన పళ్ళు చేత్తోపుచ్చుకుని, కళ్ళు మూసుకుని సమాధానం ఇట్టే చెబుతాట్ట. పశువులు, మొగుళ్ళు, పిల్లలు, వస్తువులు ఏంపోయినా, చేతులుమారినా ఎక్కడున్నాయో చూసినట్లు తీసి దాచినట్లు కరక్టుగా చెప్తాడట.

శాంతమ్మ వెళ్ళిన పదినిమిషాలకి వచ్చేడు పేరిగాడు. మొహం విషాదంగా వుంది. అడుక్కోవటం నిషేధిస్తూ ఆర్డినెన్సు రాబోతోందన్న సంగతి ఎమ్మెల్యే క్వార్టర్సులో విని ఇలా వచ్చినట్లుంది వాడి వాలకం. చేతిలో పొట్లంగూడా వుంది. దాన్ని వాడుపాము బుట్టని పుచ్చుకున్నంత భయంగా పుచ్చుకున్నాడు.

వసారా కుర్చీలో మూడో పేజీలోని 'నగర నేరాలు' చదువుతున్న వెంకటనారాయణని 'బాబూ! ఇలా ఓసారి రండ'ని ఎంతో మర్యాదగా ఆహ్వానించాడు. కాని పేపర్లో లీనమైపోయిన వెంకట నారాయణ ఆ ఆహ్వానాన్ని మన్నించక 'అమ్మగారు లేరు తర్వాత కనపడుపో' అన్నాడు విసుగ్గా.

ఆ సమాధానానికి పేరిగాడు నిజంగా ఫీలయ్యేడు. అడుక్కుతినే వాళ్ళయినా' అప్పుడప్పుడు వేరే పన్లమీదగూడా వస్తారన్న ప్రాథమిక జ్ఞానంలేని ఆయనని చూస్తే జాలీ, కోపం కలిగినా, తమాయించుకుని 'మీతోనేబాబూ నా పని- ఓ నిమిషం ఇలా దయచెయ్యండి' అంటూ మళ్ళీ ఆహ్వానించేడు.

అయినా వెంకటనారాయణ కదలక పోవటంతో, ఇలా కాదని పేరిగాడే మెట్లెక్కి వసారాలోకెళ్ళి, చేతిలో పొట్లాన్ని ఆయనకందించి 'తీసుకోండి తవరే కట్టుకోండి' అన్నాడు నమ్రతగా.

వెంకట నారాయణకి ఏం తీసుకోమంటున్నాడో, ఏం కట్టుకోమంటున్నాడో అర్థంకాక, పేపరు పక్కనపడేసి, పొట్లం విప్పి చూసేరు. ప్యాంటు, బుల్లికోటు!

ఆయనకి అహం దెబ్బతినగా, ఆవేశంగా 'ఏరా- ఈమధ్యన ముష్టివెధవలు కూడా బట్టలూ అవీ పెడుతున్నారా? వొళ్ళుగాని కొవ్వెక్కిందా? నీ ముష్టి బట్టలు నే కట్టుకోవాలా? అరిచేరు.

పేరిగాడు మాత్రం తాపీగా 'ఆ బట్టలు మీవేబాబూ- తవరే నాకిచ్చేరు' అన్నాడు.

"నేను- వీటిని నీకిచ్చానా? ఎందుకిచ్చాను? నాకేవన్నా పిచ్చా?

"తెలీదండి- మొన్న సాయింత్రం నన్ను చూడంగానే మిలట్రీ మడిసిలాగా వచ్చి ఈ పొట్లం నాకిచ్చి యెల్లిపోయేరండి సంతోసపడిపోయి, బట్టలు తీఉకుని బజార్లోకెళ్ళానండి... అంతేనండి. ఐదు పైసలొస్తే మిమ్మల్ని సంపుకు తిన్నంత ఒట్టండి. అంతా ఎగాదిగా చూసారేగాని సేతులే ముందుకు రాలేదండి. నిన్న రోజంతా పస్తండి. అంచేత తవరే వాటినుంచేసుకోండి" అంటూ ముగించేడు.

'అబద్ధం' అంటూ అరిచేడు వెంకటనారాయణ.

'నిజం' అన్నాడు పేరిగాడు.

"కాదు- అబద్ధం- అబద్ధం"

"ఏంకాదు- నిజం- నిజం-నిజం"

వెంకట్నారాయణకి వాడి రెట్టింపుతో రెట్టింపు ఆవేశం వచ్చింతి చేతిలని, ప్యాకెట్టుని నేలకేసి కొడుతుండగా తలకాయ లోపల టప్ మన్న శబ్దం.

సరిగ్గా అదేసమయానికి పేరిగాడికి కోపం వచ్చేసింది. వాడికి ఏడాదికి లెక్క ప్రకారం ఒక్కసారి మాత్రమే వస్తుందిట చిత్రంగా వాడిక్కోపం వచ్చినపుఉడు వెయ్యేనుగుల బలం వస్తుందిట. తనేంచేస్తున్నాడో తెలుస్తూనే వుంటుందిటగాని శరీరం మాత్రం వాడి ఆధీనంలో వుండదుట.

ఒకసారి హోటల్లో కాఫీ త్రాగుతుండగా కోపం వస్తే వంటగదిలోకి రివ్వున బాణంలాగా దూసుకెళ్ళి వచ్చి పిండితో సహా పదార్ధాలన్నీ తినేసాట్ట. తర్వాత

బాధపడ్డాడు. అలాగే ఇంకోసారి సినిమా హాలుముందు నిల్చునుండగా కోపం వస్తే ఓ సిల్కులాల్చీ పెద్దమనిషిని అమాంతం గాల్లోకి లేపి గిరగిరాతిప్పి విసిరేసాట్ట. ఆయనెళ్ళి 'మీ వీధులని శుభ్రంగా వుంచండి' అని రానున్న లారీలో ధబీమంటూ పడ్డాట్ట. తర్వాత తెల్సింది ఆయన ఆ హాలు యజమానని.

వెంకట నారాయణ తన నిజాయితీని గుర్తించకపోగా, పొట్లాన్ని నేలకేసికొట్టి, పైగా పోట్లగిత్తలాగా ఎగిరెగిరి పడటం చూసేసరికి పేరిగాడికి ఆ సంవత్సరం కోపం అక్కడే వచ్చేసింది.

దాంతో పొట్లాన్ని జామ్మని చించేసి ప్యాంటూ, బుల్లి కోటూ ఆయన పైకి గిరాట్టేసి 'కట్టుకో' అంటూ పెద్దగా అరిచేడు.

ఆ అరుపుతో వెంకట్నారాయణకి కోపం మరింత పెట్రేగగా పేపరు చించేసి కుర్చీలన్నిటిని పేరు పేరువరసనా తన్ని ఇంకా ఏదో కార్యక్రమం తలపెడుతుండగా, పేరిగాడు రెట్టింపుగా పేట్రేగి, మేకపైకి పులి దూకినట్లు ఆయన పైకి లంఘించి, నేలపైకి పడగొట్టి గుండెలపై కూర్చుని పంచెలాగి, ప్యాంటు ఎక్కించి బుల్లికోటు గూడా తొడిగి, తిరిగి అవలీలగా ఆయన్నెత్తి కుర్చీలో కూలేసి 'ఊ బొత్తాలు పెట్టుకో'' అంటూ ఆజ్ఞాపించేరు.

ఇద్దరూ ఆవేశం చేత అబ్బార్మల్గా రొప్పుతున్నారు. ఇద్దరూ కోపంలో వున్నారు. ఏం జరిగిందో పేరిగాడికీ తెలుసు. వెంకట్నారాయణకి తెలీదు. అంతేతేడా?

వెంకట్నారాయణ సుశిక్షితుడైన సైనికుడిలాగా పేరిగాడి ఆజ్ఞమేరకు బొత్తాలు పెట్టుకుంటుండగా-'జాగ్రత్త- అదుక్కునే వాళ్ళకైనా ఆవేశం వస్తే ఇలాగే వుంటుంది' ఒక కఠిన సత్యాన్ని ప్రబోధించి, వెళ్ళిపోయేడు.

వెంటనే శాంతమ్మవచ్చింది. గుమ్మంలోనే ఆగిపోయింది. పేపరంతా చిరిగి పోయుంది. కుర్చీలన్నీ తిరగబడ్డాయ్. పతిదేవుడు పిచ్చి చూపులు చూస్తూ ఫ్రీజయి వున్నాడు. శాంతమ్మకి గుండె దడదడ లాడింది. ఎవరో మొగుడ్ని మృదంగం వాయించేసి కొంపంతా దోచుకుపోయుంటారని వూహించి, ఆరవబోయి, ఆయన వొంటిపైనున్న బట్టల్ని చూసి ఆగిపోయి ఆశ్చర్యపడింది.

"ఏవండీ, ఈ బట్టలెలా వచ్చేయండీ, వీటి గురించే ఇన్నాళ్ళూ నేనడిగింది" వగైరా ఆవిడ ప్రశ్నలకి వెంకట్నారాయణ, పసిపిల్లవాడిలాగా అమాయకంగా 'నాకేం తెలీదు. నాకేంతెలీదు. అబ్బ... వొళ్ళంతా కుస్తీపట్టినట్టు-' కళ్ళుమూసుకోగా, శాంతమ్మ మరేం విసిగించక స్వామివారి బండారు మొగుడి మొహానదిద్ది 'అంతా స్వామివారి చలవ- స్వామి వారి చలవ' అనుకుంటూ లోనికెళ్ళింది.